

POSUDEK ŠKOLITELE

Jméno disertanta/disertantky:	Mgr. Ing. Vojtěch KMENT
Téma práce:	Elektronické právní jednání (Srovnávací analýza s důrazem na využití elektronického podpisu podle práva EU, České republiky a Německa)
Rozsah práce:	452 stran (včetně příloh, seznamu literatury, judikatury abstraktu etc. 494)
Datum odevzdání práce	18. května 2018
Vedoucí disertační práce	Doc. JUDr. Karel Beran, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Právní jednání, jakožto důvod vzniku subjektivních práv a povinností - ať už bylo nazýváno jakkoliv - muselo být předmětem pozornosti právní vědy od nepaměti. Právní jednání jakožto teoretický pojem tak, jak je chápáno v ČR v sobě zahrnuje jednak právní jednání soukromé, kterým je myšlena typicky např. smlouva, popřípadě právní jednání veřejné, pod kterým je chápáno rozhodnutí. Zároveň je třeba podotknout, že tento pohled na právní jednání je poněkud zjednodušující. Je třeba si uvědomit, že výraz „právní jednání“ v sobě nezahrnuje jen jeden pojem, nýbrž vlastně pojmy dva. V okamžiku, kdy o právním jednání uvažujeme jako o právním titulu, myslí se tím právní jednání jakožto výsledek, a nikoli ve smyslu jednání jako pouhého předpokladu vzniku právního titulu. To lze nejlépe demonstrovat na typickém právním titulu, kterým je smlouva. Smlouva představuje dvoustranné právní jednání, které vzniká na základě konsenzu smluvních stran. Smlouva je tedy výsledkem dvou nezávislých jednostranných právních jednání, která se na základě konsenzu transformují do smlouvy jakožto dvoustranného právního jednání – právního titulu. To ukazuje, že právní jednání je jednak používáno jako termín, který označuje předpoklad (právní jednání směřující např. ke vzniku smlouvy), ale zároveň je používáno i jako termín, který označuje výsledek (smlouvu). Proto se také s pojmem právního jednání v občanském zákoníku setkáváme hned na dvou místech. „Právní jednání“ je jednak vymezeno jako druh právní skutečnosti, která způsobuje vznik, změnu nebo zánik subjektivních práv a povinností (§545 - §599 ObčZ), zároveň se však s právním jednáním setkáváme i v souvislosti se svéprávností (§15 odst. 2 ObčZ), tj. se způsobilostí osoby nabývat vlastním právním jednáním práva a povinnosti. Tyto dva pojmy právního jednání je však třeba rozlišovat. V případě, že uvažujeme o tradičním právním jednání, které může být projeveno verbálně či nonverbálně, nečiní odlišení těchto dvou významových alternativ právního jednání obvykle vážnější problémy. Ten, kdo jedná, sleduje určitý cíl a tento cíl je pak projeven ve výsledku právního jednání, kterým je například smlouva. V případě elektronického právního jednání, je však to, kdo jedná a jaký cíl sleduje výrazným způsobem potlačeno elektronickým, tj. formalizovaným a tedy značně odlišným způsobem „právního jednání“. Riziko rozporu mezi jednáním, které směřuje k určitému výsledku a tímto výsledkem, je v případě elektronického jednání větší, než v případě tradičního způsobu právního jednání (což neznamená, že v případě tradičního jednání toto riziko neexistuje). Právě z těchto důvodů považuji otázku elektronického právního jednání za aktuální a hodnou zamyšlení nejen z hlediska platné právní úpravy, nýbrž i

z hlediska právní teorie. Proto také považuji zvolené téma za důležité, aktuální a zpracování vyžadující.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Téma práce, je vymezeno nejen jejím názvem: „Elektronické právní jednání“ nýbrž i podnázvem: Srovnávací analýza s důrazem na využití elektronického podpisu podle práva EU, České republiky a Německa. Disertant tak stál před úkolem, přistoupit k zpracování tématu z právně komparativního hlediska. To je vždy náročné, neboť to vyžaduje porozumět jak vnitrostátní právní úpravě, tak také úpravě cizího právního řádu. Především se domnívám, že porovnání naší právní úpravy s právní úpravou německou, jakož i právem EU bylo zvoleno správně. Je tomu tak proto, že pro českou právní úpravu může být obohacující jak porovnání klasického právního jednání, tak i toho elektronického s právním řádem sousedního státu, jehož doktrína a poznatky právní vědy mohou být pro ČR právě v této oblasti velmi inspirativní.

3. Formální a systematické členění práce

Práci lze z obsahového hlediska rozdělit na dvě základní části: obecnou, právně teoretickou část, kterou tvoří druhá až čtvrtá kapitola a částečně též kapitola pátá pojednávající o elektronickém právním jednání. Druhou svým charakterem spíše zvláštní část tvoří kapitola pátá až desátá, ve které se disertant zabývá platnou právní úpravou ve vztahu k elektronickému právnímu jednání.

Z právně teoretického hlediska považuji za přínosnou zejména část obecnou, ve které disertant nejprve vymezuje pojem právního jednání tak, jak je chápán v doktríně i platném právu ČR, (druhá kapitola), na což navazuje velmi zajímavá kapitola o pojetí právního jednání v německém soukromém právu (třetí kapitola). Čtvrtá kapitola je věnována podpisu a jeho funkci z pohledu práva, na což navazuje kapitola pátá, která se zabývá již konkrétně elektronickým právním jednáním.

Šestá svým rozsahem zřejmě nejrozsáhlejší kapitola (200 stran) otevírá tu část práce, která se zabývá zejména platnou právní úpravou a analyzuje nařízení eIDAS. Na ni pak navazují kapitoly, jež se nejprve zabývají implementací nařízení eIDAS v právu Německa (sedmá kapitola) a v České republice (osmá kapitola). Devátá kapitola je věnována právnímu jednání s elektronickým podpisem v ČR a desátá kapitola se věnuje elektronickému právnímu jednání právnických osob.

Vedle toho disertační práce obsahuje jak úvodní kapitolu, která vymezuje předmět a rozsah zkoumaných otázek, jakož i závěrečnou kapitolu, která na tyto otázky koncentrovaným způsobem odpovídá.

Strukturu práce považuji za správnou a logickou. Stejně tak považuji za správné, že se disertant rozhodl, že určitou materií zpracuje komplexně (kvalifikovaný elektronický podpis), což disertanta vedlo k tomu, že některé další otázky - už i jen z hlediska únosného rozsahu předkládané disertační práce - nebylo možné rozpracovat ve stejné míře detailu.

Disertační práce z hlediska svého rozsahu výrazným způsobem přesahuje požadavky kladené na tento typ kvalifikační práce (čítá bezmála 500 stran).

4. Vyjádření k práci, zda byl zamýšlený záměr disertační práce odpovídajícím způsobem zpracován

Deklarovaným cílem předložené disertační práce byla srovnávací analýza elektronického právního jednání podle práva EU, ČR a Německa, s důrazem na využití vyšších verzí elektronického podpisu, zejména kvalifikovaného elektronického podpisu. Vedle toho byla zvláštní pozornost věnována i tzv. kvalifikované elektronické pečeti.

Domnívám se, že vytčený cíl disertant splnil. Přitom je třeba zdůraznit a vyzdvihnout pečlivost a detailnost zpracování materie na základě níž ke svým závěrům dospěl. Ve své práci rozsáhlým způsobem využil jak českou, tak zejména zahraniční literaturu (poznámkový aparát obsahuje více než 800 poznámek pod čarou) a předložil práci, která nepochybně naplňuje veškeré atributy vědecké monografie.

Zároveň je třeba konstatovat, že se disertant nebál přistupovat k některým otázkám ze svého vlastního pohledu a nabízet tak alternativní náhled, který může být diskusní a z toho důvodu též přínosný pro vědeckou diskusi v této oblasti.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Práce splnila vyčené cíle.
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Z práce je patrné, že disertant při jejím zpracování postupovat samostatně a předložil k diskusi vlastní originální závěry.
Logická stavba práce	Struktura práce je logická a systematická.
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Se zdroji je pracováno korektně, v souladu se stanovenými požadavky. Cizojazyčné zdroje byly širokým způsobem využity a také citovány.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Provedenou analýzu považuji za adekvátní ve vztahu ke zvolenému tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Z formálního hlediska považuji práci za bezvadnou.
Jazyková a stylistická úroveň	K jazykové a stylistické úrovni nemám připomínek.

Souhrnně se domnívám, že se jak z formálního tak obsahového hlediska jedná o nadprůměrnou disertační práci a z toho důvodu jsem ji také doporučil k publikaci.

Doporučení práce k obhajobě	Práci doporučuji k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertační práce.
------------------------------------	---

V Praze dne 24. srpna 2018

_____
doc. JUDr. Karel Beran, Ph.D.
školitel